

Norsk Kamelidforening

Trondheim, 25.02.2020

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2018/10195

Saksbehandler:
Marianne Solheim Salvesen

Svar på spørsmål om regler for kameldyrs rettigheter ved rovviltskader og -trusler

Vi viser til e-posten deres av 27.01.2020. Bakgrunnen for e-posten er vårt avslag i erstatnings sak som handlet om to alpakaer som ble drept av gaupe. Dere ønsker nå en avklaring av statens erstatningsansvar for skade voldt av rovdyr på kameldyr. Dere viser til at det er ca. 5 000 lamaer og alpakaer i Norge i dag.

Dere ønsker en redegjørelse for hvilke lover og forskrifter som gjelder og hva som skal til for at erstatningsansvar kan bli aktuelt. Dere har listet opp en rekke med spørsmål, som dere ønsker at skal besvares gjennom denne redegjørelsen.

Vi vil i dette brevet gjennomgå de relevante deler av erstatningsordningen for rovviltskader på husdyr og prøve å bevare spørsmålene deres gjennom dette.

Reglene om erstatning for rovviltskade på husdyr er gitt med hjemmel i naturmangfoldlovens § 19 og finnes i Forskrift om erstatning når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt fra 2.juni 2014. Det er i forskriftens § 4 listet opp noen generelle vilkår for erstatning. Blant annet er det krav om at dyreholdet i besetningen er i samsvar med dyrevelferdsloven med tilhørende forskrifter. Det er en forutsetning for erstatning at disse vilkårene er oppfylt.

Det er i forskriftens § 2 bokstav a listet opp hva som menes med "husdyr". Kameldyr er ikke nevnt i denne opplistingen og faller derfor i utgangspunktet utenfor ordningen. Det finnes likevel en bestemmelse i forskriftens § 18 som gjelder erstatning for andre husdyrarter i særlige tilfeller. Av bestemmelsen fremgår at vi (Miljødirektoratet) kan etter søknad fra dyreeier i særlige tilfeller utbetale erstatning for tap eller skade på andre husdyrarter enn det som er nevnt i § 2 bokstav a. Et vilkår for å behandle slike søknader er at undersøkelser har påvist at rovvilt har forårsaket tapet eller skaden.

Ordlyden "særlige tilfeller" tilsier at det skal noe til for at erstatning er aktuelt for andre husdyrarter. I forarbeidene til endringer i viltloven fra 1999 er det påpekt at dette er en unntaksbestemmelse, som etter en konkret vurdering kan gis anvendelse i sjeldne og spesielle

tilfeller. Et eksempel som er nevnt i disse forarbeidene og i retningslinjene til § 18 er rovviltangrep på lama brukt som vokterdyr på utmarksbeite.

Det er ikke nærmere definert hva som menes med "andre husdyrarter", men det er presisert i retningslinjene til erstatningsforskriftens § 18 at prinsippet om tap for næringsinteresser som baserer sin inntekt på bruk av utmarksbeite ligger fast. Det fremgår også av stortingsmelding nr. 35 fra 1997-1998 at det offentliges ansvar for å yte erstatning for rovviltskade skal avgrenses til å omfatte de tradisjonelle utmarksbaserte næringene. Dette innebærer at andre produksjoner innenfor landbruket som fjørfe (herunder høns), gjess, ender, kalkuner, grisehold, kaninhold, pelsdyr, bier og ulike oppdrettsarter av hjort, villsvin, hønsefugler og hare ikke er omfattet og må forholde seg til ordinære forsikringsordninger.

Det er naturlig å sammenlikne lamadyr med oppdrettshjort, både på grunn av størrelse og fordi dette er produksjoner som baserer seg på beite i inngjerdet areal (innmarksbeite). Det som er avgjørende for at disse husdyrartene ikke er å anse som særlige tilfeller etter forskriftens § 18 er at det ikke er en tradisjonell utmarksbasert næring. Så lenge husdyrholdet foregår i inngjerdet innmark, vil derfor erstatning for rovviltskade ikke være aktuelt. Det er imidlertid mulig for kameldyreiere å søke om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader, jfr Forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. Det fremgår av forskriftens § 2 at målgruppen for tilskudd er foretak med produksjonsdyr i landbruket, kommuner og lokalsamfunn. Som produksjonsdyr i landbruket regnes dyr som blir benyttet til produksjon av mat og/eller som råvare i klesproduksjon.

Avslutningsvis vil vi vise til at det er krav om merking og registrering av lamadyr, jfr forskrift om merking og registrering av lamadyr og oppdrettshjort av 3.september 2002. Ordningen er begrunnet i dyrehelsehensyn. Dersom dere ønsker oversikt over hvilke øvrige krav som stilles til denne typen dyrehold, må dere kontakte Mattilsynet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Knut Morten Vangen
seksjonsleder

Marianne Solheim Salvesen
seniorrådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.